

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 31.03.1984, sp. zn. 9 Co 26/84, ECLI:CZ:NS:1984:9.CO.26.1984.1

Číslo: 12/1987

Právní věta: Súd môže sám posúdiť otázku, či pracovný pomer zakladá alebo zakladal nemocenské poistenie podľa predpisov platných pre pracovníkov v pracovnom pomere pritom nie je rozhodujúce, či bol pracovník na poistenie prihlásený. Ak o uvedenej otázke rozhodol už príslušný orgán nemocenského poistenia, súd vychádza z tohto rozhodnutia.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 31.03.1984

Spisová značka: 9 Co 26/84

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Nemocenská, Pracovní poměr, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 212 121/1975 Sb. § 10

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Úrad dôchodkového zabezpečenia v Bratislave rozhodnutím z 13. 7. 1982 priznal navrhovateľke starobný dôchodok od 14. 1. 1982 vo výške 1064,- Kčs, zvýšený od februára 1982 podľa ustanovení zákonného opatrenia č 7/1982 Zb. o 40,- Kčs mesačne. Výška dôchodku tu predstavovala 50 D836:1C67riemerného mesačného zárobku, nakoľko navrhovateľke bolo započítaných spolu 25 rokov zamestnania. Týmto rozhodnutím zmenil Úrad dôchodkového zabezpečenia svoje rozhodnutie z 1. 3. 1982.

Krajský súd v Bratislave na návrh navrhovateľky preskúmal rozhodnutie Úradu dôchodkového zabezpečenia a svojím uznesením ho zrušil s odôvodnením, že navrhovateľke treba hodnotiť ďalšiu dobu zamestnania v rozsahu 3919 dní do dovŕšenia potrebného veku, čím jej vznikol nárok na starobný dôchodok už k 29. 4. 1981.

Úrad dôchodkového zabezpečenia sa odvolal proti uzneseniu súdu prvého stupňa, žiadal ho zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a na nové rozhodnutie. Uviedol, že orgánom, ktorý mohol rozhodnúť o tom, či išlo o zamestnanie zakladajúce účasť na nemocenskom poistení, je okresná správa nemocenského poistenia a že bez jej rozhodnutia nemohol súd vysloviť, že tu išlo o zamestnanie v zmysle ustanovenia § 10 zákona č. 121/1975 Zb.

Najvyšší súd SSR prejednal odvolanie, preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa (ako aj konanie,

ktoré mu predchádzalo) v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a toto uznesenie potvrdil.

Z odôvodnenia:

Preskúvanie rozhodnutí orgánov sociálneho zabezpečenia o zákonných nárokoch vo veciach dôchodkového zabezpečenia je jedným z prípadov, v ktorých súdy preskúvajú rozhodnutia vydané v správnom konaní. Ide o osobitné konanie, v ktorom súd posudzuje oprávnenosť uplatňovaných nárokov z hľadiska všetkých zákonných ustanovení prichádzajúcich do úvahy. V preskúvavacom konaní súd posudzuje aj správnosť vydaného rozhodnutia o započítaní či nezapočítaní určitej doby zamestnania (§ 10 zákona č. 121/1975 Zb.); v tomto smere zisťuje súd skutočnosti, z ktorých možno dospieť k spoľahlivému záveru, či ide o dobu pracovného pomeru a či tento pracovný pomer zakladal a nemocenské poistenie podľa hľadísk určených v ustanovení § 10 ods. 3 zákona č. 121/1975 Zb.

Aby určitá doba bola zhodnotená ako doba poistenia, vyžaduje sa existencia pracovného pomeru, ktorý je charakterizovaný osobným výkonom práce určitého druhu vykonávanej za odmenu podľa dispozícií zamestnávateľa. Vznik nemocenského poistenia sa neviaže iba ku skutočnosti, že práca alebo služby boli vykonávané, ale musí tu byť spojitosť s pracovným pomerom.

Súd prvého stupňa pri posudzovaní toho, či je tu ďalšia doba, ktorú treba pre účely dôchodkového zabezpečenia hodnotiť, z uvedených zásad vychádzal a vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie existencie pracovného pomeru; jeho závery sú preto v súlade s výsledkami dokazovania. Súd v rozhodnutí tiež určil, ktorú dobu a prečo treba započítať, a určil aj jej rozsah; závery súdu sú v tomto smere náležite zdôvodnené a nevzbudzujú pochybnosť. Treba súhlasiť tiež s názorom vychádzajúcim z ustanovenia § 10 ods. 3 zákona č. 121/1975 Zb., že totiž pre posúdenie toho, či spornú dobu treba považovať za zamestnanie hodnotiteľné pre tieto účely, nie je rozhodujúce to, že pracovník nebol na poistenie prihlásený, ak sú splnené podmienky uvedené v tomto ustanovení.

Pokiaľ ide o námietku Úradu dôchodkového zabezpečenia uvedenú v odvolaní, treba upozorniť, že o viazanosti súdu rozhodnutím príslušných orgánov platí (vzhľadom na ustanovenie § 244 ods. 1 O. s. p.) i v konaní o preskúvanie rozhodnutí iných orgánov ustanovenie § 135 O. s. p. Podľa ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. môže súd sám posúdiť otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 135 ods. 1 O. s. p.). Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza. V danom prípade nedošlo k vydaniu takeého rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov bolo treba považovať uznesenie súdu prvého stupňa za vecne správne, a preto ho odvolací súd podľa ustanovenia § 219 O. s. p. potvrdil.